

## Knowledge Innovation Community inom urban mobilitet. Beslut om deltagande i EIT-projekt

Hemställan från trafiknämnden

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.  
Trafiknämnden blir fullvärdig medlem i konsortiet Mobilus och deltar i den legala entiteten KIC inom urban mobilitet.

**Föredragande borgarrådet Daniel Helldén** anför följande.

### Ärendet

EU driver via European Institute of Innovation & Technology (EIT) ett antal stora program kallade "Knowledge and Innovation Communities" (KIC) inriktade mot innovation och entreprenörskap inom olika samhällssegment. Programmen knyter ihop olika aktörer inom akademien, forskning och näringsliv med samhällsnytta.

I januari 2018 publicerades en ny utlysning av ett KIC-program riktad mot Urban Mobility, dvs rörlighet i städer. Utlysningen stängde 12 juli 2018.

Trafikkontoret i Stockholms stad är sedan 2017 medlem i ett konsortium, kallat Mobilus, som gjorde en ansökan till programmet Urban Mobility. Vid tidpunkten för leverans av ansökan bestod konsortiet av 48 medlemmar i Europa (varav 13 huvudstäder, 18 universitet samt 17 industripartners) samt 33 anslutna partners från sammanlagt 15 länder. I december 2018 utsågs Mobilus till det vinnande konsortiet att bli European Innovation and Technology in Urban Mobility.

Konsortiet får nu resurser och mandatet att stärka Europas innovationskraft och konkurrens mot andra länder inom den specifika samhällsutmaningen urban mobilitet. Den totala projektbudgeten uppgår till 1,6 miljarder € med möjlighet till EU-bidrag på 400 miljoner € under en 7-års period med 48 partners i Europa.

Trafikkontoret får nu möjlighet att genomföra innovationsprojekt med väsentliga bidrag från EU. Innovationsprojekten ska bygga vidare på befintlig verksamhet som främst skapar mervärde för Stockholms stad men även andra europeiska städer, företag och universitet.

Enligt utlåtande från stadens jurister ryms deltagande i den legala entiteten, s.k. KIC Legal Entity, inom den kommunala kompetensen. Det krävs dock ett beslut av kommunfullmäktige.

## Beredning

Ärendet har initierats av trafiknämnden och remitterats till stadsledningskontoret och Stockholms Stadshus AB. Stockholm Stadshus AB har i sin tur vidareremitterat ärendet till Stokab.

*Stadsledningskontoret* ser positivt på att trafiknämnden blir fullvärdig medlem i konsortiet och lyfter att Stockholm står inför stora utmaningar som följd av urbaniseringen och ändrad demografisk fördelning. Utmaningar som kan mötas genom samarbete mellan offentliga aktörer, näringslivet och akademien. Något som deltagandet i KIC Legal Entity medför.

*Stokab* ställer sig positiva till att trafikkontoret blir fullvärdig medlem i konsortiet och därmed får tillgång till ett stort nätverk samt möjlighet att bidragsfinansiera ett antal utvecklings-/innovationsprojekt de kommande åren.

## Mina synpunkter

Stockholm står inför stora utmaningar som följd av urbaniseringen och ändrad demografisk fördelning. Det behövs nya, horisontella och innovativa arbetssätt och tekniker som löser utmaningarna på ett hållbart sätt, såväl ekonomiskt, socialt som miljömässigt. Det krävs därför ett välutvecklat och målinriktat internationellt samarbete mellan offentliga aktörer, näringslivet och akademien. Det är mycket glädjande att Stockholms stad ingår som en part i detta spännande arbete.

I stadens budget fastslås bland annat att trafiknämnden ska ta tillvara möjligheterna med digitalisering och teknikutveckling för att åstadkomma en effektiv verksamhetsutveckling. Jag anser att detta kan underlättas genom ett fullvärdigt deltagande i konsortiet.

Staden får möjlighet att genomföra innovationsprojekt med väsentliga bidrag från EU. Projekten ska bygga vidare på befintlig verksamhet som främst skapar mervärde för städer, företag och universitet. Genom befintliga samarbeten i GrowSmarter och Eccentric har staden skapat sig en större

kunskap och erfarenhet som kan utvecklas vidare. Den totala projektbudgeten uppgår till 1,6 miljarder euro med möjlighet till EU-bidrag på 400 miljoner euro under en 7-års period med 48 partners i Europa.

Som fullvärdig medlem i konsortiet kan staden bredda sin verksamhet och kunskapsuppbyggnad inom trafik- och transportområdet och stärka det internationella samarbetet. Stadens medverkan stödjer även andra svenska partners och bidrar till ett Stockholm som sätter miljö, människa och entreprenörsskap i centrum för utvecklingen.

För staden innebär det att ett antal demonstrationer ska genomföras i verklig miljö. Trafikkontoret ansvarar för 6 projekt inom logistik, innovation för gatuparkering, framkomlighet i kollektivtrafik, samt cykelvägar som genomförs med EU-bidrag som i princip täcker alla kostnader.

Det finns även en möjlighet att stadens gemensamma fibernät och nät för datakommunikation kan bidra till att utveckla projekten. Den framtida digitala utvecklingen behöver ske genom att dela och samutnyttja resurser och infrastruktur, i syfte att skapa största möjliga kostnadseffektivitet och säkerhet för stadens verksamheter. Genom Stokab kan staden använda befintliga resurser och kompetens avseende infrastruktur och datakommunikation för att driva innovationsprojekt som gynnar rörligheten avseende smarta, gröna och integrerade transporter, och det ligger helt i linje med stadens ambitioner inom området.

**Borgarrådsberedningen** tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

**Kommunstyrelsen** delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Trafiknämnden blir fullvärdig medlem i konsortiet Mobilus och deltar i den legala entiteten KIC inom urban mobilitet.

Stockholm den 21 augusti 2019

På kommunstyrelsens vägnar:  
ANNA KÖNIG JERLMYR

Daniel Helldén

*Mats Larsson*

## Remissammanställning

### Ärendet

EU driver via European Institute of Innovation & Technology (EIT) ett antal stora program kallade ”Knowledge and Innovation Communities” (KIC) inriktade mot innovation och entreprenörskap inom olika samhällssegment. Programmen knyter ihop olika aktörer inom akademien, forskning och näringsliv med samhällsnytta.

I januari 2018 publicerades en ny utlysning av ett KIC-program riktad mot Urban Mobility, dvs rörlighet i städer. Utlysningen stängde 12 juli 2018.

Trafikkontoret i Stockholms stad är sedan 2017 medlem i ett konsortium, kallat Mobilus, som gjorde en ansökan till programmet Urban Mobility. Vid tidpunkten för leverans av ansökan bestod konsortiet av 48 medlemmar i Europa (varav 13 huvudstäder, 18 universitet samt 17 industripartners) samt 33 anslutna partners från sammanlagt 15 länder. I december 2018 utsågs Mobilus till det vinnande konsortiet att bli European Innovation and Technology in Urban Mobility.

Konsortiet får nu resurser och mandatet att stärka Europas innovationskraft och konkurrens mot andra länder inom den specifika samhällsutmaningen urban mobilitet. Den totala projektbudgeten uppgår till 1,6 miljarder € med möjlighet till EU-bidrag på 400 miljoner € under en 7-års period med 48 partners i Europa.

Trafikkontoret får nu möjlighet att genomföra innovationsprojekt med väsentliga bidrag från EU. Innovationsprojekten ska bygga vidare på befintlig verksamhet som främst skapar mervärde för Stockholms stad men även andra europeiska städer, företag och universitet.

Enligt utlåtande från stadens jurister ryms deltagande i den legala entiteten, s.k. KIC Legal Entity, inom den kommunala kompetensen. Det krävs dock ett beslut av kommunfullmäktige.

### Trafiknämnden

**Trafiknämnden** beslutade vid sitt sammanträde den 25 april 2019 följande.

1. Trafiknämnden ger kontoret i uppdrag att delta i EIT-projekt som gynnar rörligheten i Stockholms stad avseende smarta, gröna och integrerade transporter.

2. Trafiknämnden ger förvaltningschefen delegation att teckna avtal med EIT samt konsortieavtal.
3. Trafiknämnden hemställer till kommunfullmäktige att besluta om deltagande i den legala entiteten KIC.

**Trafikkontorets** tjänsteutlåtande daterat den 15 mars 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Den tematiska inriktningen för projektet Urban Mobility är helt i linje med trafikkontorets framkomlighetsstrategi och strategin om Stockholm som smart och uppkopplad stad avseende mobilitet. Strategin nämner specifikt att i samarbete med startupföretag och etablerade globala bolag delta i utveckling inom digitalisering och ny teknik vilket är identisk med målbilden för konsortiet Mobilus som trafikkontoret är medlem i.

Nu startar arbetet inom konsortiet med att bygga upp en projektorganisation som ska driva och leda verksamheten under minst 7 år. Det etableras ett huvudkontor i Barcelona samt 5 regionala innovationshubbar i olika europeiska städer. Trafikkontoret hör till den regionala innovationshubben i Köpenhamn.

Huvudkontoret, sk. KIC Legal Entity, etableras som en association enligt spansk lag som trafikkontoret blir medlem i. Association är en icke vinstdrivande organisation som ansvarar för kontraktsrelationen med EIT i ett s.k. Framework Partnership Agreement. Kontraktsrelationen mellan association och dess medlemmar, tex trafikkontoret, hanteras inom konsortiet i interna kontrakt. Dessa kontrakt definerar medlemmars ansvar och åtaganden mot associationen.

Som medlem i associationen finns två olika medlemskategorier:

1. Medlem i kategori 1 betalar en årlig medlemsavgift om 50 000 €, har 10 rösträttigheter samt obegränsat tak för EIT-bidrag.
2. Medlem i kategori 2 betalar en årlig medlemsavgift om 30 000 €, har 3 rösträttigheter samt EIT-bidraget är begränsat till 300 000 € per år.

Trafikkontoret har valt kategori 2 för år 2019. Varje medlem kan ändra sin medlemskategori. Om medlemsavgiften höjs finns möjlighet att avsluta medlemskapet, i normalfallet 1 års uppsägningstid och medlemskapet upphör vid utgången av därefter följande verksamhetsår.

Förslag är dock att trafikkontoret blir medlem enligt kategori 1 när så är ekonomiskt fördelaktigt. Det sker sannolikt från år 2021 då EIT-bidraget förväntas öka väsentligt, från 4 miljoner € till förväntat 40 miljoner €.

Varje år fördelas EIT-bidragen enligt en internt överenskommen plan inom konsortiet, oftast baserad på interna ansökningar. Finansieringsmodellen för projekt innebär att medlemmar bidrar med en basfinansiering på 75% som ger 25% i EIT-bidrag. För att bevaka trafikkontorets intressen inom konsortiet och aktivt förslå nya innovationsprojekt uppskattas arbetsinsatsen per år:

- Erlägga medlemsavgift om 30 000 €

- Delta på ca 2 General Assembly/år i Barcelona
- Delta på ca 3 möten/år inom regionala innovationshubben
- Träffa potentiella medlemmar för innovationsprojekt

Det innebär att total kostnad på ca 350 000 SEK/år exklusive intern personaltid för år 2019 och år 2020. Kostnaden ställs i relation till möjligheten att få EIT bidrag om 3 000 000 SEK/år.

Trafikkontoret bör ha en aktiv roll i konsortiet genom att föreslå innovationsprojekt och sen driva dessa projekt inom konsortiet och då få tillbaka projektmedel i rimlig proportion till medlemsavgiften.

## Beredning

Ärendet har initierats av trafiknämnden och har remitterats till stadsledningskontoret och Stockholms Stadshus AB. Stockholm Stadshus AB har i sin tur vidareremitterat ärendet till Stokab.

## Stadsledningskontoret

**Stadsledningskontorets** tjänsteutlåtande daterat den 4 juni 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholm står inför stora utmaningar som följd av urbaniseringen och ändrad demografisk fördelning. Att angripa dessa på traditionellt sätt räcker inte. I stället behövs nya, horisontella och innovativa arbetssätt och tekniker tas fram som löser utmaningarna på ett hållbart sätt, såväl ekonomiskt, socialt som miljömässigt. Det krävs därför ett välutvecklat och målinriktat internationellt samarbete mellan offentliga aktörer, näringslivet och akademien.

Mot bakgrund av detta anser stadsledningskontoret att det är viktigt att nyttja de möjligheter som finns för att möta de utmaningar som staden står inför. Det ger staden både möjligheter att testa nya metoder och tekniker, öka intresset för innovationer, samt skapa ett brett kunskaps- och erfarenhetsutbyte inom det aktuella ämnesområdet.

I stadens budget fastslås bland annat att trafiknämnden ska ta tillvara möjligheterna med digitalisering och teknikutveckling för att åstadkomma en effektiv verksamhetsutveckling. Stadsledningskontoret anser att detta kan underlättas genom ett fullvärdigt deltagande i konsortiet. Kontoret bedömer att det kommer gynna rörligheten i Stockholms stad avseende smarta, gröna och integrerade transporter och det ligger helt i linje med stadens ambitioner inom området.

Stadsledningskontoret föreslår att Trafiknämnden blir fullvärdig medlem i konsortiet och att kommunfullmäktige beslutar om deltagande i den legala entiteten KIC inom urban mobilitet

## **Stockholms Stadshus AB**

**Stockholms Stadshus AB:s** tjänsteutlåtande daterat den 13 juni 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholms Stadshus AB har valt att inte svara på remissen då den avser dotterbolaget Stokab som svarar direkt till roteln.

## **Stokab**

**Stokab:s** yttrande daterat den 10 juni 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholm står inför stora utmaningar, bland annat till följd av urbaniseringen och en ändrad demografisk fördelning. För att ta oss an dessa stora utmaningar behöver vi både tänka och göra annorlunda. Nya, horisontella och innovativa arbetssätt behöver utvecklas och digitaliseringens möjligheter behöver tas till vara. Samarbete med andra städer, näringsliv och akademi behöver utvecklas. I budgeten för 2019 framgår att Trafiknämnden ska ta tillvara möjligheterna med digitalisering och teknikutveckling för att åstadkomma en effektiv verksamhetsutveckling. Mot bakgrund av detta ställer sig Stokab positiv till att Trafikkontoret blir fullvärdig medlem i konsortiet och därmed får tillgång till ett stort nätverk samt möjlighet att bidragsfinansiera ett antal utvecklings-/innovationsprojekt de kommande åren.

Kommunfullmäktige antog under 2017, efter att Trafiknämnden fattat beslutet att ingå i konsortiet, strategin om Stockholm som smart och uppkopplad stad. Då nu Trafiknämnden genom medlemskapet går vidare i arbetet förutsätter Stokab att nödvändiga anpassningar görs utifrån den antagna strategin. Anpassningarna innebär bland annat att nyttja stadens gemensamma fibernät och nät för datakommunikation. Att dessa delar tydliggjorts i strategin om Stockholm som smart och uppkopplad stad beror på att den framtida digitala utvecklingen behöver ske horisontellt, genom att dela och samutnyttja resurser och infrastruktur, i syfte att skapa största möjliga kostnadseffektivitet och säkerhet för stadens verksamheter. Genom att använda stadens befintliga resurser och kompetens avseende infrastruktur och datakommunikation får Trafiknämnden också möjligheten att fokusera på det som Stokab uppfattar som det verkligt viktiga i sammanhanget - att driva innovationsprojekt som gynnar rörligheten i Stockholms stad avseende smarta, gröna och integrerade transporter.